

29.05.2017

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

VM025:00/2017

Sisäministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi veronkannon, verotuksen toimittamisen ja eräiden seuraamusmaksujen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

1 Asia

Valtiovarainministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, jossa on tarkoitus säätää uusi veronkantolaki sekä muuttaa useita verotusta koskevia lakeja. Sisäministeriö lausuu seuraavaa.

2 Esitysluonnoksen suhde harmaan talouden ja talousrikollisuuden toimenpideohjelmaan

Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelman (SMDno-2015–2083, jatkossa toimenpideohjelma) kärkihankkeita yhdistää tiedonvaihdon esteiden poistaminen ja tiedonkulun nopeuttaminen. Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 18 §:n ehdotettu muutos Verohallinnon oikeudesta tietojen oma-aloitteiseen luovuttamiseen ja viittaus rikoslain virka- ja lahjontarikoksiin tukee toimenpideohjelman toimenpiteitä korruption ennaltaehkäisyssä, tunnistamisessa ja paljastamisessa. Ilmoittamisoikeuden sitominen verovalvonnan suorittamisessa havaittaviin seikkoihin on tarkoituksenmukainen ja riittävän tarkkarajainen ratkaisu, jonka voi olettaa estävän tulkinnanvaraisuuksia. Samoin ilmoittamisoikeuden laajentaminen näyttäytyy luontevana olemassa oleviin tiedonluovuttamisen edellytyksiin (liiketoimintakielto, rahanpesu) verrattuna.

Esitysluonnoksessa kuvattujen lainsäädäntömuutosten voi olettaa parantavan viranomaisten välistä tiedonvaihtoa sekä määrällisesti että laadullisesti. Tiedonvaihdon voidaan olettaa auttavan valtakunnallista harmaan talouden ja talousrikollisuuden tilannekuvan muodostamista.

Sisäministeriö toteaa, että esitysluonnoksessa on huomioitu riittävällä tavalla korruption vastaisen yhteistyöverkoston toiminta sekä luonnos korruption vastaiseksi strategiaksi. Esitysluonnoksen jatkovalmistelussa on tarpeellista huomioida korruption vastaisen strategian lopullinen sisältö mahdollisine muutoksineen.

3 Esitutkintakynnyksestä ja -velvollisuudesta

Esitysluonnoksen sivulla 26 oleva kirjaus "*Vero- ja kirjanpitorikoksia koskeva ilmoitus edellyttää esitutkintaviranomaiselta esitutinnan suorittamista, koska tehty ilmoitus perustuu syyhyn epäillä rikoksen täyttämistä.*" viittaa Verohallinnosta annetun lain (503/2010) 5 luvun 28 §:ään. Kyseinen lainkohta koskee ainoastaan Verohallinnon oikeutta ilmoittaa vero- tai kirjanpitorikoksena pitämänsä asia esitutkintaviranomaiselle. Kyseinen lainkohta ei luo toimivaltaa määrätä esitutkintaviranomaista toimittamaan esitutkinta, kuten kirjauksen voi tulkita.

Sisäministeriö toteaa esitutkintalain (805/2011) 3 luvun 3 §:n 1 momentin tarkoittaman esitutkintakynnyksen arvioinnin kuuluvan esitutkintaviranomaisen

29.05.2017

itsenäiseen harkintavaltaan. Esitutinnan toimittamisen aloittamisesta päättämisen harkintavalta on esitutkintalain 3 luvun 3 §:n 3 momentin perusteella osoitettu tutkinnanjohtajalle. Mainittuja esitutkintalain säännöksiä vastaava kirjaus löytyy esitysluonnoksen sivulta 60. Edellä mainittujen seikkojen perustella esitysluonnoksen sivun 26 kirjaus tulisi muotoilla uudestaan.

4 Lopuksi

Esitysluonnoksessa olisi sen tuleva oikeuslähdeasema huomioiden perusteltua huomioida korkeimman oikeuden ratkaisukäytäntö rikoslakiin perustuvan rangaistuksen ja hallinnollisen veroseuraamuksen sekä yleisen itsekriminointisuojaan ja verovelvollisen selvitysvelvollisuuden välisestä suhteesta. Esitysluonnoksessa on jo nyt selostettu varsin laajasti korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytäntöä koskien erityisesti tuloverotuksen veronkorotuksia.

Kokonaisuutena sisäministeriö pitää esitysluonnosta kannatettavaa. Muilta osin sisäministeriöllä ei ole lausuttavaa.

Osastopäällikön sijainen
Poliisijohtaja Sanna Heikinheimo

Poliisiylitarkastaja Sami Ryhänen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 29.05.2017 klo 12:04. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Sisäministeri Risikko
Kansliapäällikkö Nerg
Erityisavustajat Rönholm, Ryttilä-Broere
Johdon sihteerit Sademies, Vihervirta, Joensuu ja Landström
Sisäministeriön poliisiosaston yksiköiden virkapostit
valtiovarainministerio@vm.fi
henna.ritari@vm.fi